

Konec provozu autobusů Karosa B 931E v Brně

01.07 2021 20:25, Filip Novotný, Autobusy

Středa 30. 6. 2021 byla posledním dnem provozu autobusů Karosa B 931E na MHD v Brně. Sloužily zde úctyhodných 22 let a byly posledními sólo autobusy v brněnské MHD nesplňujícími podmínky bezbariérové přepravy. Novější vozy B 951E.1713 z let 2005–2006 byly vyřazeny již v roce 2015 (na rozdíl od vozů B 931 totiž neprošly generální opravou), přičemž větší část z nich poté našla další působiště u menších dopravců v ČR a SR.

Celkem bylo do Brna v letech 1999–2001 dodáno do moravské metropole 56 vozů B 931, z toho 27 starší série B 931.1675 (ev. č. 7419–7445) a 29 novější série B 931E.1707 (ev. č. 7446–7474). Viditelným rozdílem u novějších vozů byly zámky předních dveří a snížená podlaha v přední části vozu o 10 cm. Oba podtypy byly vybaveny motorem LIAZ M1.2C ML 636 E a třístupňovou automatickou převodovkou Voith D863.3.

Autobusy B 931 a B 931E jsou již v Brně minulostí, článkovými karosami ve verzi B 961(E) je však možné svézt se i nadále (na snímku je nicméně starší model B 941). I jejich dny se ale krátí a brněnská autobusová doprava bude brzy zcela bezbariérová. Momentálně je v provozu ještě 18 vozů, z nichž poslední by měly ulice Brna opustit nejpozději během podzimu. (foto: Lukáš Novotný)

Jednotlivé vozy se od sebe nijak neodlišovaly, kromě vozu ev. č. 7438, který byl ihned po dodání upraven na „zájezdové“ provedení, spočívající v instalaci čtyřstupňové převodovky a doplnění sedaček na uspořádání 2+2. V tomto provedení sloužil autobus pro objednanou přepravu, např. školní skupiny. V roce 2005 byla část přidaných sedaček odstraněna a v roce 2013 byla převodovky vyměněna za standardní třístupňovou. Rozdělení do vozoven bylo původně následující: Medlánky ev. č. 7419–7426, 7440–7447, 7451–7464; Slatina ev. č. 7427–7439, 7448–7450 a 7465–7474. Vozy ev. č. 7448–7450, 7465–7474 byly v roce 2015 přesunuty do Medlánek, v roce 2019 se pak autobusy čísel 7466–7469, 7471–7474 vrátily na dožití zpět do Slatiny.

Mezi lety 2007–2009 a 2011–2014 prošly všechny vozy důkladnou generální opravou ve společnosti Zliner Zlín (s výjimkou 6 vozů ev. č. 7451 a 7457–7461, u kterých byla generální oprava provedena v ústředních dílnách DP), což jim zaručilo prodlouženou životnost. V rámci generálních oprav byl na vozy mj. doplňován osvěžovač kabiny řidiče a později klimatizace (u vozů B 931 šlo o Ebercool, na vozech B 931E už o klimatizaci Waeco), vyměněna protiskluzová podlahová krytina za novou s brněnským vzorem, u starších vozů byly terčíkové infopanely BUSE nasvěcované zářivkou nahrazeny za novější DOT-LED provedení a do interiéru byl doplněn panel BUSE BS170 ukazující nácestné zastávky. Při generálních opravách doznal změn i vzhled předního čela, kde byla nově použita maska podle vozů B951E.

Vánoční atmosférou dýchá snímek Karosy B 931E ev. č. 7469 v obci Prace. (foto: Lukáš Novotný)

Hromadné vyřazování bylo zahájeno v roce 2015 po dodání plynových autobusů Iveco Urbanway 12M a SOR NBG 12, u nichž bylo podmínkou pro obdržení dotace v rámci programu na snižování emisí z dopravy vyřazení jednoho dieselového autobusu za každý nový s pohonem na CNG. S výjimkou vozů 7425 a 7426 se tak během roku 2015 odporoučely z ulic Brna všechny vozy B 931.1675. Vůz ev. č. 7425 byl částečně zpětně upraven do podoby po dodání a následně předán Technickému muzeu v Brně. Vůz ev. č. 7426 opustil provoz již v roce 2014 po vážné nehodě. Následně byl využíván Městskou policií nejprve jako statický exponát, poté byl opraven a dodnes je služebním policejním vozidlem. Vozy B 931E.1707 začaly být vyřazovány v roce 2019 v souvislosti s dodávkami dalších nových autobusů, v tomto případě zejména dieselových vozů Iveco Urbanway 12M.

Zajímavostí z dob provozu je zapůjčení vozů ev. č. 7448–7450 a 7471 v období od prosince 2009 do května 2010 dopravci SAD Trnava pro provoz v rámci MHD ve městě Přerov, kde překlenuly období nedostatku vozů. Vůz ev. č. 7459 pak byl od listopadu 2013 do října 2014 v rámci veřejné ankety o typ sedadel do nově pořizovaných vozů vybaven zkušebními sedačkami C.I.E.B. Kahovec City z dřevěných latí, které propůjčily interiéru autobusu vskutku bizarní vzhled, ovšem s úspěchem se rozhodně nesetkaly.

Karosa B 931E v terénní úpravě? Ne, to jen dvojice vozů čeká v Žebětíně na odvoz návštěvníků z MOTO GP. (foto: Lukáš Novotný)

Roku 2021 se ve vlastnictví DP fyzicky dožilo celkem 6 vozů ev. č. 7464, 7467, 7468, 7469, 7472 a 7474. Do provozu však reálně zasahovaly pouze poslední 4, vozy ev. č. 7464 a 7467 byly odstaveny na podzim 2020 s tím, že vůz 7464 stále stojí v areálu vozovny Medlánky, vůz ev. č. 7467 byl v dubnu 2021 sešrotován. Poslední čtyři provozní vozy byly k vidění zejména ve špičkách pracovních dnů na dělených směnách linek 55 a 74, v měsíci červnu přibyly po zahuštění provozu a doplnění školních spojů ještě výkony na linkách 68 (pouze ráno) a 46 (pouze odpoledne). Formou přejezdů se pak vozy objevovaly na jednotlivých spojích dalších linek, např. 58 a E75.

V ulicích města je nadále možno vídat i vůz bývalého ev. č. 7470, který byl na začátku roku po důkladné opravě věnován Spolku křesťanské pomoci Bučovice, která jej využívá ke svozu lidí bez domova do center služeb potřebným.

V poslední den provozu byly již vypraveny pouze 2 vozy B 931E, a to následovně:

7468 – ranní 11. pořadí linky 68 a odpolední 29. pořadí linky 46;
7474 – ranní 1. pořadí linky 74.

Karosa B 931E ev. č. 7459 v nádherném jarním počasí spěchá směrem k obchodnímu centru Olympia v Modřicích. Snímek pochází z úseku v blízkosti brněnského letiště. foto: Lukáš Novotný)

Zbylá pořadí „vyhrazená“ pro vozy B 931E byla obsazena vozy SOR NBG 12 (07401 odpoledne, 07405 ráno i odpoledne) a zcela atypicky kloubovým vozem B 961 ev. č. 2368 (obě části děleného kurzu 05503).

Zbylé dva vozy, doplněné odpoledne o vůz ev. č. 7474, plnily na konci své kariéry jiný úkol. Termín ukončení provozu byl zároveň posledním dnem před letními prázdninami, jejichž nástup znamenal změnu většiny jízdních řádů, mj. i díky dokončení stavby „Tramvaj Plotní“ a úpravě vedení autobusových linek na jihu Brna. Za volanty mohykánů na odchodu tak usedli vybraní řidiči – příznivci těchto vozů – a po celý den se skupinkami dalších pracovníků DP rozváželi a vylepovali nové jízdní řády na zastávkové stojany.

Posledním spojem obslouženým autobusem Karosa B931E v Brně tak byl odjezd výlukové dvojlinky x9/46 v 17:12 z konečné Haškova v sídlišti Lesná přes Dětskou nemocnici zpět na Haškovu, odkud autobus ev. č. 7468 v 17:44 za náležité pozornosti hojného množství fotografů naposledy služebně zatáhl do vozovny Slatina.

Url: [Konec provozu autobusů Karosa B 931E v Brně]